

Med passion för life science

– möt Astra Zenecas Nordenchef

Hon har arbetat i läkemedelsbranschen i över 25 år, och hela tiden varit Astra Zeneca trogen. Jobbet har tagit henne ut i världen – **Emelie Antoni** har bott i sex olika länder och haft flera internationella ledarroller. Idag leder hon Astra Zenecas nordiska marknadsbolag och har sin bas i Forskaren i Hagastaden, hjärtat av Stockholms pulserande life science-kluster.

I över 25 år har hon varit en del av Astra Zenecas framgångsresa, något som har tagit henne runt i världen på olika toppositioner. Men 2023 flyttade Emelie Antoni tillbaka till Sverige efter totalt tio år utomlands, för att axla rollen som Astra Zenecas Nordenchef.

– Det är väldigt roligt att komma tillbaka till Sverige och få möjligheten att leda vårt nordiska marknadsbolag. Sverige har en unik ställning inom Astra Zeneca i och med att vi har hela värdekedjan här – från tidig forskning och kliniska prövningar till produktion och hela vägen till marknadsbolaget. Det gör att vi kan påverka ekosystemet på ett unikt sätt och bidra till att patienter får snabbare vård och tillgång till innovation. Det är väldigt inspirerande, säger Emelie Antoni.

Hennes utlandskarriär startade

på Astra Zeneca i Bryssel, dit hon sökte sig 2007 eftersom hon var sugen på att testa vingarna internationellt. Det finns en rolig historia bakom det karriärsteget.

– Jag stod i hissen på väg ner efter en lång och krävande anställningsintervju för jobbet jag hade sökt och började prata med en kvinna som åkte i samma hiss. Vi fick jättebra kontakt, tog en fika tillsammans och det hela slutade med att jag fick jobb hos henne i stället för det jobbet jag hade sökt, säger Emelie Antoni med ett skratt.

Internationell karriär

Det blev startskottet för en lång och meritfylld internationell karriär där hon utöver rollerna som landschef för Tjeckien och Slovakien samt Baltikum och Island även varit globalt ansvarig för senfasutveckling och kommersialisering av läkemedel inom hjärt- och kärl i Cambridge i Storbritannien,

Allt detta har förstås gett henne en bred erfarenhet av att utveckla globala varumärkesstrategier och leda lanseringar på flera marknader, men framför allt betonar Emelie Antoni hur berikande det har varit att få chansen sätta sig in i andra kulturer, marknader och miljöer.

– Jag har alltid varit intresserad av att lära mig andra kulturer och blir inspirerad av att träffa människor med annan bakgrund, andra erfarenheter och andra utmaningar än jag själv. Jag tror det gör att man blir lite mer ödmjuk och växer som människa.

De internationella möjligheterna var även en viktig del i yrkesvalet en gång i tiden, när den då 23-åriga Emelie Antoni sökte sig till Astraskolan efter sin biologexamen vid Göteborgs universitet. Tillsammans med 18 andra elever gick hon en tuff utbildning som resulterade i en roll som läkemedelskonsulent med ansvar för Losec. Det var hela 25 år sedan och de olika rollerna har avlöst varandra sedan dess. Men hur motiverar man sig att stanna kvar så länge på ett och samma företag?

– För mig handlar det om två saker. Ända sedan jag var ung visste jag att jag ville arbeta inom life science på något vis, och jag tror att alla vi som engagerar oss i detta område lätt blir kvar där, för vi har ett gemensamt syfte: vi vill göra skillnad och nytta för patienter.

Det handlar förstås även om själva arbetsgivaren Astra Zeneca och företagets värderingar, påpekar Emelie Antoni.

– Jag har alltid känt att jag befinner mig i en miljö där jag kan agera på ett sätt som stämmer överens med mina egna värderingar och att jag har företaget i ryggen. Det är ett öppet klimat och man får testa saker. Sedan har förstås storleken och den internationella profilen varit lockande med alla möjligheter det har skapat för mig.

Flytten till Forskaren

I februari 2022 flyttade hela det nordiska marknadsbolaget från klassisk Astra Zenecamark i Södertälje till Hagastaden och Stockholm-Uppsalas pulserande life science-kuster. De första två åren satt de på ett tillfälligt hyreskontrakt i Life City-byggnaden ovanför E4:an. Men i somras gick flyttlasset ytterligare en gång, nu till slutdestinationen – landmärket Forskaren, en byggnad som är mer än bara ett hus. Forskaren har beskrivits som en innovationspartner och en ny hub för kunskapsutbyte och samarbete där världsledande aktörer inom vård, forskning och näringsliv kan dela erfarenheter och kunskap. Emelie Antoni instämmer med den beskrivningen och berättar att drivkraften bakom beslutet att flytta huvudkontoret till Hagastaden hade två ben.

– Dels ville vi vara nära de intressenter som vi vill jobba tätt med, allt från olika samarbetspartners till forskarvärlden, hälso- och sjukvårdsaktörer som till exempel Karolinska Institutet och Karolinska Universitetssjukhuset. Forskaren ger oss en otrolig möjlighet att samlas på ett otvunget sätt och byta erfarenheter och insikter med varandra.

Det andra benet handlar om medarbetarna och att man ville skapa en attraktiv arbetsplats som motiverar och lockar talanger från hela världen.

– Just nu har vi cirka 30 olika nationaliteter här på

”Vi ska stärka Sveriges position som en ledande forskningsnation och att vi som land ska ta en aktiv roll och driva life sciencefrågor i EU”, säger Emelie Antoni, nordenchef för Astra Zeneca.

Foto: BOSSE JOHANSSON

kontoret – det är otroligt berikande att arbeta i en så heterogen grupp. Vi vill matcha vår roll som ledande inom life science i Sverige med ett nordiskt huvudkontor som ger våra medarbetare en känsla av motivation och som attraherar duktiga talanger. Det får vi här i Forskaren.

Hållbarhet i fokus

Att Forskaren dessutom uppfyller Astra Zenecas höga krav på hållbarhet och har flera prestigefyllda miljöcertifieringar, som LEED Platinum och WELL Platinum, var också en viktig faktor. Hållbarhet är en hjärtefråga för Emelie Antoni, som stolt berättar att Astra Zenecas mål är att vara koldioxidneutrala i hela värdekedjan till 2045 – och att de redan är långt framme.

– Redan 2024 nådde vi våra mål i Sverige för de områden vi själva kan påverka inom produktion och forskning. Där har vi minskat våra växthusgasutsläpp med 98 respektive 99 procent sedan 2015.

Nästa steg blir den riktigt stora utmaningen: att nå samma mål tillsammans med alla leverantörer och samarbetspartners.

– Det är betydligt svårare, men också väldigt inspirerande. Hälso- och sjukvården står för 3–5 procent av de globala koldioxidutsläppen, så det är avgörande att alla vi inom sektorn tar vårt ansvar.

Viktiga samarbeten

Samarbete och erfarenhetsutbyte är ämnen som Emelie Antoni gärna återkommer till. Vikten av att inte fastna i att bara värna om sitt eget så mycket att innovationen stagnerar.

– När vi hade invigning i Forskaren bjöd vi till exempel in väldigt brett, även andra läkemedelsföretag och branschkollegor. Det var många som kom hit och var nyfikna på oss, vilket så klart var väldigt roligt. Jag tror på samarbete över gränserna och att våga sträcka ut en hand, för innovation sker inte i stuprör.

Det leder in samtalet på hennes andra roll, som ny ordförande i Läkemedels-industriföreningen, Lif, en stafett-pinne som hon tog över från Malin Parkler, vd på Pfizer, 2024. I den rollen har Emelie Antoni som målsättning att stärka Sveriges position som en ledande forskningsnation och att vi som land ska ta en aktiv roll och driva life sciencefrågor i EU, något som måste ske i samarbete mellan akademi, hälso- och sjukvård och industrin.

– Det händer så oerhört mycket just nu inom hälso- och sjukvården och life science. Jag skulle vilja kalla det ett paradigmskifte med utvecklingen inom precisionsmedicin och AI, som gör att vi kan korta ner tiden för forskningsprocessen, identifiera sjukdomar tidigare och säkerställa att nya mediciner når rätt patienter snabbare. Men allt detta sker inte i ett vakuum utan kräver samarbete, säger hon och fortsätter:

– Därför är Lif så viktigt, eftersom vi representerar våra medlemmar, Sveriges forskande läkemedelsföretag, vilket är drygt 90 stycken. Lif ger oss en samlad röst där vi tillsammans kan arbeta med att förbättra förutsättningarna så att Sverige och EU stärker sin konkurrenskraft.

EU hamnar efter

Det största problemet, som Emelie Antoni ser just nu är dock inte brist på samarbete utan snarare att EU hamnar på efterkälken efter USA och Kina.

– Vi tappar i investeringsgrad gentemot de länderna, vi har färre kliniska prövningar och färre forsknings- och produktionsinvesteringar. Det betyder längre tid för innovation att nå patienterna. Där finns det mycket att göra för att förbättra våra förutsättningar.

Ett led i det arbetet är att ingå strategiska partnerskap, vilket Astra Zeneca nyligen har gjort med Karolinska Institutet, Karolinska Universitetssjukhuset och Sahlgrenska Universitetssjukhuset med ambitionen att accelerera utvecklingen och implementerandet av precisionsmedicin.

– Där hoppas jag att vi på ett transparent sätt kan visa på goda exempel på vad sådana här gemensamma samarbeten över akademi, hälso- och sjukvård och näringslivet kan åstadkomma. På Sahlgrenska har vi till exempel tagit ett stort gemensamt fokus på kliniska prövningar för att ta reda på hur vi kan bli bättre och accelerera där.

Forskar brett

För Astra Zeneca som företag är fokus brett och forskningen strävar mot att komma fram till nästa generations behandlingsmöjligheter inom allt från kroniska sjukdomar som astma, KOL, diabetes, njur- och hjärt-kärlsjukdomar, vacciner, immunoterapier, sällsynta sjukdomar och inte minst inom det mycket viktiga området onkologi.

– Målet med vår onkologiforskning är att förbättra överlevnaden genom att bekämpa metastaserande och resistent sjukdom och att erbjuda alternativ för att behandla cancer i ett tidigt skede, säger Emelie Antoni.

I det arbetet ingår det att definiera nya biomarkörer och terapeutiska mål som går över flera tumörtyper.

– Vi vill bidra till hur människor med cancer diagnostiseras och behandlas genom att eftersträva ett

Fakta: Emelie Antoni

Gör: Nordenchef för Astra Zenecas marknadsbolag

Ålder: 52 år

Bor i: Stockholm

Familj: Man, tre barn 20, 18 och 11 år och hunden Minou

Intressen: Yoga, att resa, djur och natur

Kuriosa: När vi bodde i Ungern blev hela familjen engagerade i problematiken med gatuhundar. Minou är vår andra hund som vi gett en andra chans i livet.

precisionsmedicinskt fokus, det vill säga att fokusera på egenskaperna hos en tumör, inte bara i vilket organ tumören sitter, säger Emelie Antoni.

Inom onkologi forskar Astra Zeneca inom sex vetenskapliga plattformar: mekanismerna bakom uppkomst och tillväxt av tumörer liksom bakom utveckling av resistens mot behandling, immunonkologi, kroppens försvar mot DNA-skador, antikroppskonjugat, epigenetik och cellterapi.

– Vi är inne på i stort sett alla plattformar. Vi vill vara där vi kan göra mest skillnad för patienterna, så inom onkologi satsar vi på att bygga expertis och ledarskap inom de mest vanliga formerna av cancer och där det fortfarande saknas goda behandlingsalternativ.

Stark framtidstro

Att läkemedelsindustrin är inne i en extremt spännande och expansiv fas just nu är ingen hemlighet. Såväl AI som precisionsmedicin förändrar kartan totalt. Emelie Antoni ser på förändringarna med stor entusiasm.

– Framtiden är otroligt spännande! Det finns så många möjligheter med AI. Det som förr tog tio år att utföra kan gå på ”en kvart” nu. Under 2023 gjordes det till exempel investeringar i läkemedelsupptäckt med hjälp av AI för över 60 miljarder dollar. Men det är minst lika viktigt med AI inom läkemedelsproduktionen och förstås för patienterna eftersom det kommer att göra det lättare att hitta sjukdomar i tidigare stadier och att sätta in behandlingar i precis rätt tid. Så AI kommer påverka oss i alla led, säger hon och fortsätter:

– Jag har själv varit med om att förlora min pappa i cancer i förtid, för 14 år sedan. Jag tänker ofta på hur många fler möjligheter som hade funnits för honom idag än då. Det är en stor motor och drivkraft för mig att fortsätta att engagera mig.

Vad ser du då allra mest fram emot vid en blick in i framtiden?

– Att ingen människa ska behöva dö i cancer, utan att det ska bli en kronisk sjukdom som man kan leva ett gott liv med.

Text **KARIN CEDRONIUS**

Journalist

karin@cedronius.se